

Tallinna Teataja

Postmetus ja tallitus:
Tallinn, Suurturg nr. 16.
Kirjade aadress:
„Tall. Teataja“, Tallinn.
Rõnnetraat:
Postmetaja — 285.
Postmetus ja tallitus — 281.
Postmetaja kõnet: H. 12—1.
Kõnnetaja kõnet: kella 8—1.

Tellimiste hinnad:
Postiga:
1 kuus peale . . . 75 marka
2 „ „ . . . 150 „
3 „ „ . . . 225 „
Ise tallitusest ära viies:
1 kuus peale . . . 68 marka
2 „ „ . . . 136 „
3 „ „ . . . 204 „
Wäljamaale kuus 100 mkr.
Aadressi muutmine 10 mkr.

Annulatsioonide hinnad:
Annulatsioonide kullil 3 mkr. m/m
Esimene . . . 5 „
Sisem. kullil 6 „
Rohkemalt. Annulatsioonid 75%
odavamad.
Teatatakse, mis alla lühe kirja-
tööpöörata ja tarvitamata jää-
wad, alati ei hoita. Suuremab
kirjatööd saadetakse ainult üks
tagasi, kui jätaks murt taolase
kirjatööd ei peab saata täiesti
nimi ja aadress all olema.

Üksik nummer 3 marka.

Tr. 84.

Reinädalal, 12. aprillil 1922. aastal.

Jumub igal äripäeval õhtul.

XIII aastal.

Neljapäeval 13. aprillil on „Tallinna Teataja“ kontor
avatud kella 10—2 l.

Fordson TRACTOR

Tähtis põllupidajatele!

Truiks jäädes oma põhimõttele FORDSON traktorid igale põllumehele kättesaadavaks teha kindlasti otsustades traktorite turgu Eestis täielikult oma kätte võtta, on Ford Motor Company oma traktorite hinda veel järgmiselt alandanud:

Eordson traktor

ühes 2 hõlmalise OLIVER adraga maksab nüüd

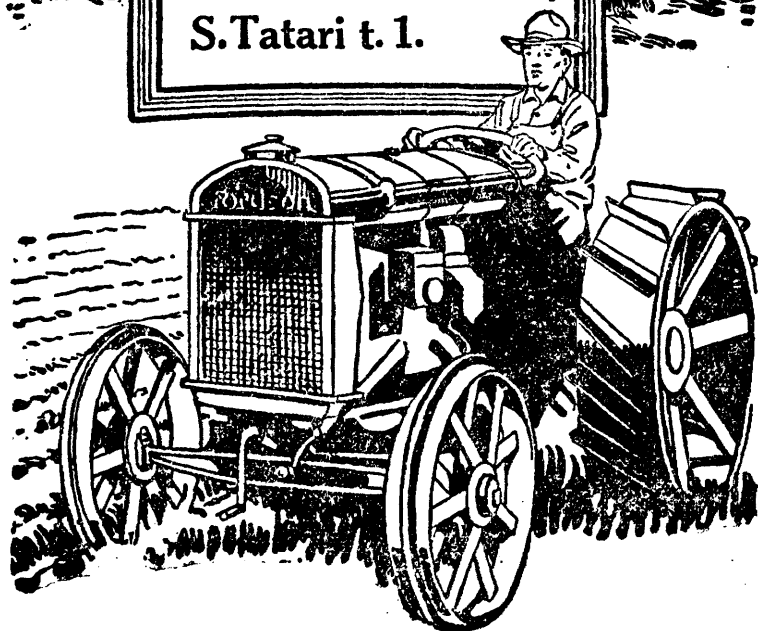
Emk. 325.000.—

tollitult Tallinnas, ühes monteerimiskuludega.

Uus eestikeelne kataloog, mis FORDSON traktorite üle täielikka teateid ja kirjeldusi pakub, saadetakse soovi peale igale hinnata.

Fort Motor Company ainuesitaja Eestis

HANS W. NNAL—Tallinnas,
S. Tatari t. 1.

Estonia kontsertsaal.

1-sel Ülestõusmise pühäl, 16. aprillil 1922, a.

Pidulik

Sümfoonia kontsert.

Kaastegewad: pr-d ELLA MASING-GRÜNBERG (mezzo-sopran) ja S. JURJEW-KAJA (sopran), hr. B. HANSEN (bass) ja SÜMFOONIA ORKESTER (100 inimest).

Juhatawad: A. KAPP ja R. KULL.

Eeskawas: P. Tschaiowski sümfoonia pathetibue nr. 6, Richard Strauss „Pill Eulenspiegeli tembud“ j. m.

ALGUS KELL 3 P. L.

Pääsetähed: 50—250 margani. Eelmüük teatri kassas ja kontserdi päeval kontsertsaali kassas kella 12-st.

Iga seltsi klaasi!

Alnaklaas,
Dramentklaas,
Piimklaas,
Trantklaas,
Wärwiline klaas
j. n. e., j. n. e.
Peegliklaas,
Laewaklaas,
Wanteakende klaas.

Reinigte Glasgroßhandlungen

A. Krüger & Paul Fahrenwaldt G. m. b. H.
(Deutsche Fensterglas A. G.) Stettin.

Eitaja Eestis: **A. Luberg & Co. Tallinn**

Kus tän 28/6; tel. 13-79

Telegr. aadr: Aluberg, Tallinn.

Uuestiamatud riidetauplusest

— ostate Teie —
omale laubad kõige odavamalt. Igapäew
uute hooajalaupade juuretulel. Walik suur!

„Estonia“ teatrimajas nr. 10.

Kaeru

müüakse Mundi tän. 3.
Ehemaib teateid aab a.s. „Rittewes“
kont. Piltjalg 3, Ebnetr. 1124.

Kõige parem ja odavam on saapaid
osta

M. Siffa

aapakauplusest, Rataskaewu tän 9.
1155

Suurel neljapäeval, suurel reedel ja kolmel õhtupäeval

on kõik Tallinna pangad kinni.

Laupäeval, 15. aprillil lõpeb pankade tegemine kell 12 päeval.

Börse koosolek jääb 15. aprillil ära. Järgmine börse koosolek on neljapäeval, 20. aprillil. Tallinna Pankade Nõutogu.

Pühadeks!

Munalakk ja värvi.

Siidifutke, sokke ja kindaid igat värvi.

Siidifampšone ja shalle igat värvi.

Wärwilisi kleidiriideid saada suur. ja vähem. arvul

A. Luberg & Co. Tallinn

Aus tän. 28/6. Tel. 13-79.

Lutsifer.

Jean de la Hire'i romaan.

— 25 minutit ühe peal, ütles ta. Veel kgi üheksa tundi tuleb ilma tegevuseta mööda jaata. Pilon, katsume magada, kui saame. Corfat ja Wolff walmawad kella kuvent ja meie kahetse kella üheksani... Siis kahetse wiist minu pluani teostama...

Tunni lõpped, ilma et mingisugust wähejuhtumist oleks olnud. Kõik näis magamat selles saladuslikus loos. Sainclair ja Pilon kutsusid, wäljasirutatuina üksteise kõrwal woodil, kuna Corfat tahase häälega Wolffilt kõike wälja päris, mida see loosi elust teadis wõi aimas. Ta ei saanud aga dieti midagi uut teada.

Kell 6 jaotafid mehed neljakesi endi wahel jöögialneid, mis Wolff 43 õhtu oli too nud.

Kuna Sainclair wäga oma mõtetego ametis oli ja midagi ei kõnelenud, siis waitifid ta teised.

Kui oli jõudnud, ütles Sainclair:

— Corfat ja Wolff, nüüd kolm tundi teile puhkust.

— Minule ei ole puhkust tarwis! wastas Corfat. Mina ei jaa nüüd liigutamata lamada. Rubage mind istuda ja wahetewahel üles tõusta, et edasi-tagasi käia jeda kongi mööda.

Wolff ütles omakord:

— Herra, lubage mind veel walmata. Kui tekkib misfugune wahetuhtumine, wahetst kõlileb telefon wõi tuleb keegi, siis on parem, et...

— Olgu siis minugipärast! ütles Sainclair. See ei ole aga mitte sugugi käif, mida teile andfin. Kui midagi juhtub, on teil maewalt midagi mund teha kui rahulikult paigale jääda, ehk olgu siis, et ma teile midagi teha käjen.

— Olgu käif misfugune tahes, mina tahan teida löita puhtast siidamest.

— Loodan jeda, Wolff.

Jälle waitus.

Müüarnukid põlwehel, pea käte wahel, kinnad kinni, istus Sainclair woodi jalutis ja mõtles. Pilon kütitades wõlli peal, seljaga jeta wastu, ja tõmbas mõnuga õhpu, sest ta leidis alati juhuft piipu, tubafat ja taela kaafa wõtta. Corfat jalutas edasitagasi. Wolff istus pingil, seljaga lana wastu, ja waitles wahetpidamata Sainclairi.

Kulus kaks tundi. Elefter kustus ise

— nefeft, niipea kui päewawalgus üleaurufes tegi igasuguse kunstliku walgustuse. Ei olnud kuulda mingit häält ega krõbinat, ei wäljaspool ega seespool loosi.

Regajalt waitas Sainclair oma ajamõdtjat. Kui kell kahetse oli, tõstis ta pea üles ja kuulatas teraselt.

Käfs mööda mecranndundi, siis weel wecrannd ja siis weel wecrannd.

Nüüd tõusis Jean de Sainclair Sönägi ja üles ja ringutas, lastes läbi trikoopaisto oma tugewat ja ühtlasi peenet mustulatuuri. Pilon tühjendas ruttu piibu, peitis ta ära ja afus Corfat kõrwal, kes juba liikumata seisis. Tundes, et tegutsemise tõfine filmapiik oli tulnud, tõusis ka Wolff üles ja jäi nagu natuke kohmetult seisma.

Sainclair waitles teda weidrate tumehallide filmadega, mida Wolff weel korbaga ei olnud näinud. Need filmad olid wäljafannatamata läbitunginud, rahulikud ja hirmuäratamad. Sainclair ütles peenikele ja rahulikult häälega, mis oli niifama hirmuäratam nagu tema filmadfi:

— Wolff 43, kui ma ei effi, siis ütlesid ja mulle, et sinul on teada märgufõna, mida loosis ainult üksford 24 tunni jaoks antakse ja mida kunagi teist korda ei anta, ehk olgu siis, kui minu kuud esimesest tarwitamistest mööda on läinud. Selle märgufõna teatab loosi walmurite ülem salaja kahale walmurite wahetuse ajal?

— Jah, armuline herra, minul on see sõna! wastas Wolff wäga liigutatult.

— Sina ütlesid mulle weel, et kui jeda sõna telefonisse öeldakse, siis on tagajärg see, et Schwalzrodi herra ise koke kohale ilmub.

— Jah, just nii, armuline herra!

— Sina nimet. mulle weel, et kui Schwalzroffi herra jelle märgufõna tarwit. õigus-tatufis loeb, siis saawad mõlemad walmurid, kes herra wälja kutsufid, kumbki 10.000 marka tulu. Selle wastu aga, kui herra märgufõna tarwitamist õigustatufis ei pea, karistatakse mõlemad walmurid, kumbagi kuuettunnilise wangistufega ühes jalgade raudpanekuga: see on selleks, et herrat tühiste asjade pärast ei kiilitataks; teada wõib wälja kutsuda ainult äärmiselt tõsise sündmuse puhul, nagu need walmurite kohustus-te tabelis eriliselt on ülesse loetud, järjekor-ra numbrite äratähendamifega?

— Jah, just nii...

— Sina seletasid weel, et märgufõnale peab otsekohe järgnema sündmuse järjekorra numbri teatamine.

— Jah, just nii, armuline herra.

E. K. Ü. „Postimehe“ kirjastus

A. Saareste

Tegelikud õigekeelsuse määrused.

Hind 50 mrk.

C. Julii Caesaris

Commentarii

de bello Gallico.

Comm. I., comm. II. (cap. 11—24)

Toimetanud Elmar Kikas.

I. Tekst. Hind 30 mrk.

Elmar Kikas

Kimp Kullerkuppe

Seitse laulu segakoorile.

Hind 25 mrk.

E. K. Ü. „Postimehe“ kirjastus

A. G. „Rüttewes“

laewasõidud

algawad koke peale jääminekut.

Kaupade ülesandmisi wõetakse wastu

Tallinnas, kõnetaat 11-24

Tartus, kõnetaat 164.

Ilmus
Romaan' nr. 2

Numbri siisu on järgmine:

Norra kirjanik Even Elvstad: Must täht (järg).

Bulgaaria kirjanik Iwan Wasow: Wilatus tütar.

Saksa kirjanik Alfred Manns: Maruõõ.

Soome kirjanik U. W. Walatorpi: Sõber pulmad.

Wene kirjanik Anton Tšehow: Pettus.

Daani kirjanik Karl Ewald: Sõran.

Hollandi luuletaja W. G. van Rouhuys: Sõfel.

Saksa kirjanik Thea von Harbon: India hauasammas (järg).

Sind 30 marka.

Nõudke ajalehemüüjate lt, raamatukauplustest, raudteejaamade raamatukappidest, „Romaani“ abitalitustist ja agentuuridest.

Kirjastus „Ureng“

Tallinn.

Soim. saadetud kirjandus.

Rahutu õõ. Operett ühes waatuses. J. La. d. r. M. D. Geliode muusika.

Lollakas Jette. Solo-etteaste lauludega klaveri saatel. M. D. Geliode.

Maas wett. Rahjafas laulumäng ühes waatuses. M. Rogeri järele eesistanud ja laulumänguks teinud M. D. Geliode.

Hispaania haigus. Rahewaatusiline naljamäng lastele. Arnold Liim.

Mõnus rohi. Laulumäng ühes waatuses. Mõitlemiseks toimetanud P. W. ja M. P.; M. D. Geliode muusika.

Karu. Anton Tšehow'i lõbumäng 1. waatuses.

Kõik S. Leofese raamatukaupluse kirjastus, Wiljandis 1922. a.

—ooo—

weel, et walmurite ülema wäljafutsumiseks on küllalt misfist wahetuhtumist, mis mitte nimekirja jündmuse hülka üles ei ole loetud ja mille juhtes kumbki walmuritest oma algatufel ei julge tegutseda?

— Just nii, armuline herra.

— Tubli! Wolff, sinu jutustus rahuldab mind.

Pilon ja Corfat poole pöördes ütles Sainclair juba päris harilikul jutujamite toonil:

— Eks oleks humitaw teada sündmusest nr. 4? ... Mis wõiks farwepuhumise põhjusel olla ja mis juhtufis, kui ma Wolffit tegutseda laiejfin nagu niifugufel korral, kui ta farwepuhumist tõesti oleks kuulnud? ... See humitaks mind. Minul on kange himu proowi teha... Keil muridugi ka, eks ole tõsi? ... Ei! ei! taltjutame oma uudishimu, sõbrad, wähemalt sel filmapiigul. Taltjutame oma uudishimu jeda rohsem, et sündmus nr. 6 minu plaanidesse kuulub. See nummer 6 on nagu eriti minu jaoks loodud. See nummer, farnanedes jelle poolest numbritele 1 ja 2, eldab, et fiin hullufis wõidakse minna niifama fergefti nagu furragi...

Corfat ja Pilon tegid wäike kumarduse ja ajafid end jälle sirgu, olles seejuures wäga tõsised. Remad teadfid, et niifugune peremehe kõnewiis hädawõitfufes olufordades tähendas misfit hirmsat ja otjufatawat fammu.

Jälle muurtufid Sönägi filmad, hää ja nagu niifugufeks, mis Wolffit panid tarretama, ilma temalt aga mõistufit wõtmata. Pöördes wuesti Wolffit poole, ütles Jean de Sainclair:

— Kõige pealt kutsu jina walmuilem wälja.

Mees täitis käsku ilma kõhlemata.

Ta tegi oma kandel mecrannd pööret, läks telefoni juure, furus ühe käega kella-nupu peale ja wõttis teifega toru. Ta ütles, iga filpi toonitades ja sõnu felfgefti üksteifist lahutades:

— Wõchter! — Ja! — Bisher. — Hauptmann! — Wõchter! — Ja.

Sainclair ütles:

— Corfat, Pilon, plaani teostamine algab, nagu oleks fiin Lutsiferiga tegemift. Lutsiferi koha teeme päraft jedaama. Sina, Wolff, wõtab walmuilema wastu ja ütles temale, et Kagh 44 lamab woodis ja näib hatae olewat. Kas foid aru?

— Wõchter! — Ja! — Bisher. — Hauptmann! — Wõchter! — Ja.

Sainclair ütles:

— Corfat, Pilon, plaani teostamine algab, nagu oleks fiin Lutsiferiga tegemift. Lutsiferi koha teeme päraft jedaama. Sina, Wolff, wõtab walmuilema wastu ja ütles temale, et Kagh 44 lamab woodis ja näib hatae olewat. Kas foid aru?

— Wõchter! — Ja! — Bisher. — Hauptmann! — Wõchter! — Ja.

Sainclair ütles:

— Corfat, Pilon, plaani teostamine algab, nagu oleks fiin Lutsiferiga tegemift. Lutsiferi koha teeme päraft jedaama. Sina, Wolff, wõtab walmuilema wastu ja ütles temale, et Kagh 44 lamab woodis ja näib hatae olewat. Kas foid aru?

— Wõchter! — Ja! — Bisher. — Hauptmann! — Wõchter! — Ja.

Sainclair ütles:

— Corfat, Pilon, plaani teostamine algab, nagu oleks fiin Lutsiferiga tegemift. Lutsiferi koha teeme päraft jedaama. Sina, Wolff, wõtab walmuilema wastu ja ütles temale, et Kagh 44 lamab woodis ja näib hatae olewat. Kas foid aru?

(Järgneb.)

—ooo—

Äleriiklised asunikkude kongressi vastumõtted olid.

Maatarvitamise diguse kohta.

Äleriikline asunikkude ja riigirentnikkude kongress, läbi arutades maatarvitamise diguse küsimust, otsustas järgmiselt:

1) Maa saagu krepoteeritud riigi nimele ja edasijätkamise korral tema saaja nimele.

2) Praeguse ülemineku ajajärku digused, kus asunikkudel on maa lühikestajalise rendilepingu alusel tarvitada, ei paku küllalt kindlustusi majapidamise rajamise korraldamiseks, sellepärast tuleb võimaldada kiirelt maad asunikule jätavalt anda.

3) Enne asuniku maatarvitamise diguse määratlemise seaduste lõpuliikvi vastumõtmist tuleb võimalus anda asunikkudele ehk nende esitusele nimetatud seaduste kohta seisuksõigust.

4) Maatarvitamise digusi kindlaks määrata tuleb asunikkudele ja riigirentnikkudele kindlustada: a) täieline vabadus maaharimise ja maapidamise alal; b) asuniku ja riigirentniku töövõimja kasutamise võimalus.

5) Asunikkudele ja riigirentnikkudele võimalus anda kohtu loomuliku järele kas poliitilisel rendil pidada ehk eraomanduseks osta.

6) Maa ostuhind tuleb praegu lahtiseks jätta.

7) Põlise rendi tingimised:

a) põlise rendi lepingud krepoteerida; b) põlistel rendilepingutel olgu kaasa seadusline koha kaart; c) põline aastarent võib olla mitte üle kolme protsendi koha väärtusest.

8) Ostu-müügi tingimised:

a) ostu-müügi hinnaks olgu koha väärtus; b) ostu-müügi hinna tasumine lühikese aja jooksul, kus juures kapitali protsent üle nelja ei tohi tõusta; c) sissemaks ei ole funduslik ja ostujumma tasumine võib korraga ehk lühema aja jooksul lühendada.

Märkus: Saare- ja Hiiumaa jaoks peab ostuhind 30% madalam olema.

9) Et kohtade kofukujumist ära hoida, tuleb ühele perekonnale lubada ainult üht normaaltalu põlisel rendil pidada ehk omandada.

10) Põlise rendi kui ka ostu juhtumisel tuleb kindlustada nende põhimõtete alahoidmist, mis maaseaduse alusel on pandud.

11) Asunikkude ja riigirentnikkude kasutada oleva maa-ala kasutamise võimaluse piirangud riiklikest hirmudest tuleb kahjustajale samas väärtuses maad vastu anda ehk temale kahju täies suuruses tasuda.

12) Eritingimistele väljaantud talud ja mõisad tulevad revideerimise alla võtta ja eritingimiste mõiste seaduslikes korras kindlaks määrata.

13) Maa jätavalt väljaandmine ei ole sünnis seni, kuni asundus, kuhu väljaandmisele tuleb talu kuulub, planeeritud ja hinnatud ei ole.

Maade eest tasu maksmise küsimus.

Arutades maatarvitamise diguse küsimust, leiab äleriikline asunikkude kongress, et sel küsimusel tihe kofukuputamine on mõdrandatud maade eest tasu andmise küsimusega, ja rõhutab sellepärast kategooriliselt:

1) Tasu määramine mõdrandatud maade eest oleks üldine ülekohus asunikkude vastu.

2) Mõisate jagamisel ei tohi mõisajätkajatele endistele mõisajätkajatele jätta.

3) Endistele mõisajätkajatele määratud ja kinnitatud kohtade rendilepingud revideerimisele võtta ja neid võimalikult mõisa jätkajatele, kui vastikuid ajaloolisi mälestusi, eemaldada.

Ehitusmaterjali küsimus.

Äleriikline asunikkude ja riigirentnikkude kongress otsustas vastu võtta järgmisi resolutsioone:

1) Ehitus-metfamaerialid tulevad anda kõigile asunikkudele ja riigirentnikkudele kõige lähemast metfasti, arvestades võtmata riigimaade ehk metfakondade piire. Tarvilist arm ehituse-latte juure lisada.

2) Asunikkudele ja riigirentnikkudele tuleb anda kõik tarvisolev materiaali, nagu liiv, savi, paas jne. tasuta. Sõltubastada asunikkudele ja riigirentnikkudele naelu, klaasi jne. soodsatel tingimistele jätta.

3) Asunikkudele tuleb metfamaeriali tasuta anda ehk hinna eest, mis ei tõuseks üle 25% praegusest tasust. Riigilt saadud ehitusmaterjali hind määrata rippumaks ruffi turuhinnast. Tasumine lühikese aja jooksul järeleprotsentidega. Esialgne sissemaks ei ole funduslik. Riigi rentnikkudele peab mets müüdamata tasu hinna.

4) Ehitusmaastatel peab asunikkudele rent ära jääma.

5) Asunikkudele, kellel tasuta maasaamise digused ja inivaliitidel ja nende perekondadel tulevad ehituslaenust vastavalt rendi suuruselt mahavõetud teha.

6) Asunikkudele ja riigirentnikkudele metfamaerialide väljaandmise juures antagu sõnadis asunikkudele esitusele.

7) Asunikkudele antagu tootesmaterjalide ümberehitamiseks seismad saevõsksid, kivilõõbid, lubjakivid jne. algurendiga, rendist maha arvates remonditegemiste peale kulutatud summad. Tõotavates tööstustes kasutatu ainult tööstuse kulud, tasumata jätta tööstuse kasu protsendid. Riigi poolt enampakkumisel väljaantavad tööstused ehk masinad antagu asunikkudele enampakkumisteta.

8) Asuniku, kes rohkem kui üks koha peale kinnitatud, peavad igakuise täie normi ehitusmetsa jätta.

9) Asunikkudele ja riigirentnikkudele põlütööstusteeringumist saata väljatöötatud ehitusplaanid tutvustamiseks.

10) Asuniku, kes rohkem kui üks koha peale kinnitatud, peavad igakuise täie normi ehitusmetsa jätta.

11) Asunikkudele ja riigirentnikkudele põlütööstusteeringumist saata väljatöötatud ehitusplaanid tutvustamiseks.

12) Asuniku, kes rohkem kui üks koha peale kinnitatud, peavad igakuise täie normi ehitusmetsa jätta.

13) Asunikkudele ja riigirentnikkudele põlütööstusteeringumist saata väljatöötatud ehitusplaanid tutvustamiseks.

14) Asuniku, kes rohkem kui üks koha peale kinnitatud, peavad igakuise täie normi ehitusmetsa jätta.

15) Asunikkudele ja riigirentnikkudele põlütööstusteeringumist saata väljatöötatud ehitusplaanid tutvustamiseks.

16) Asuniku, kes rohkem kui üks koha peale kinnitatud, peavad igakuise täie normi ehitusmetsa jätta.

17) Asunikkudele ja riigirentnikkudele põlütööstusteeringumist saata väljatöötatud ehitusplaanid tutvustamiseks.

18) Asuniku, kes rohkem kui üks koha peale kinnitatud, peavad igakuise täie normi ehitusmetsa jätta.

19) Asunikkudele ja riigirentnikkudele põlütööstusteeringumist saata väljatöötatud ehitusplaanid tutvustamiseks.

20) Asuniku, kes rohkem kui üks koha peale kinnitatud, peavad igakuise täie normi ehitusmetsa jätta.

21) Asunikkudele ja riigirentnikkudele põlütööstusteeringumist saata väljatöötatud ehitusplaanid tutvustamiseks.

22) Asuniku, kes rohkem kui üks koha peale kinnitatud, peavad igakuise täie normi ehitusmetsa jätta.

23) Asunikkudele ja riigirentnikkudele põlütööstusteeringumist saata väljatöötatud ehitusplaanid tutvustamiseks.

24) Asuniku, kes rohkem kui üks koha peale kinnitatud, peavad igakuise täie normi ehitusmetsa jätta.

25) Asunikkudele ja riigirentnikkudele põlütööstusteeringumist saata väljatöötatud ehitusplaanid tutvustamiseks.

26) Asuniku, kes rohkem kui üks koha peale kinnitatud, peavad igakuise täie normi ehitusmetsa jätta.

27) Asunikkudele ja riigirentnikkudele põlütööstusteeringumist saata väljatöötatud ehitusplaanid tutvustamiseks.

28) Asuniku, kes rohkem kui üks koha peale kinnitatud, peavad igakuise täie normi ehitusmetsa jätta.

29) Asunikkudele ja riigirentnikkudele põlütööstusteeringumist saata väljatöötatud ehitusplaanid tutvustamiseks.

30) Asuniku, kes rohkem kui üks koha peale kinnitatud, peavad igakuise täie normi ehitusmetsa jätta.

31) Asunikkudele ja riigirentnikkudele põlütööstusteeringumist saata väljatöötatud ehitusplaanid tutvustamiseks.

32) Asuniku, kes rohkem kui üks koha peale kinnitatud, peavad igakuise täie normi ehitusmetsa jätta.

33) Asunikkudele ja riigirentnikkudele põlütööstusteeringumist saata väljatöötatud ehitusplaanid tutvustamiseks.

34) Asuniku, kes rohkem kui üks koha peale kinnitatud, peavad igakuise täie normi ehitusmetsa jätta.

35) Asunikkudele ja riigirentnikkudele põlütööstusteeringumist saata väljatöötatud ehitusplaanid tutvustamiseks.

36) Asuniku, kes rohkem kui üks koha peale kinnitatud, peavad igakuise täie normi ehitusmetsa jätta.

37) Asunikkudele ja riigirentnikkudele põlütööstusteeringumist saata väljatöötatud ehitusplaanid tutvustamiseks.

38) Asuniku, kes rohkem kui üks koha peale kinnitatud, peavad igakuise täie normi ehitusmetsa jätta.

39) Asunikkudele ja riigirentnikkudele põlütööstusteeringumist saata väljatöötatud ehitusplaanid tutvustamiseks.

40) Asuniku, kes rohkem kui üks koha peale kinnitatud, peavad igakuise täie normi ehitusmetsa jätta.

41) Asunikkudele ja riigirentnikkudele põlütööstusteeringumist saata väljatöötatud ehitusplaanid tutvustamiseks.

42) Asuniku, kes rohkem kui üks koha peale kinnitatud, peavad igakuise täie normi ehitusmetsa jätta.

43) Asunikkudele ja riigirentnikkudele põlütööstusteeringumist saata väljatöötatud ehitusplaanid tutvustamiseks.

44) Asuniku, kes rohkem kui üks koha peale kinnitatud, peavad igakuise täie normi ehitusmetsa jätta.

45) Asunikkudele ja riigirentnikkudele põlütööstusteeringumist saata väljatöötatud ehitusplaanid tutvustamiseks.

46) Asuniku, kes rohkem kui üks koha peale kinnitatud, peavad igakuise täie normi ehitusmetsa jätta.

47) Asunikkudele ja riigirentnikkudele põlütööstusteeringumist saata väljatöötatud ehitusplaanid tutvustamiseks.

48) Asuniku, kes rohkem kui üks koha peale kinnitatud, peavad igakuise täie normi ehitusmetsa jätta.

49) Asunikkudele ja riigirentnikkudele põlütööstusteeringumist saata väljatöötatud ehitusplaanid tutvustamiseks.

50) Asuniku, kes rohkem kui üks koha peale kinnitatud, peavad igakuise täie normi ehitusmetsa jätta.

51) Asunikkudele ja riigirentnikkudele põlütööstusteeringumist saata väljatöötatud ehitusplaanid tutvustamiseks.

52) Asuniku, kes rohkem kui üks koha peale kinnitatud, peavad igakuise täie normi ehitusmetsa jätta.

53) Asunikkudele ja riigirentnikkudele põlütööstusteeringumist saata väljatöötatud ehitusplaanid tutvustamiseks.

54) Asuniku, kes rohkem kui üks koha peale kinnitatud, peavad igakuise täie normi ehitusmetsa jätta.

55) Asunikkudele ja riigirentnikkudele põlütööstusteeringumist saata väljatöötatud ehitusplaanid tutvustamiseks.

56) Asuniku, kes rohkem kui üks koha peale kinnitatud, peavad igakuise täie normi ehitusmetsa jätta.

57) Asunikkudele ja riigirentnikkudele põlütööstusteeringumist saata väljatöötatud ehitusplaanid tutvustamiseks.

58) Asuniku, kes rohkem kui üks koha peale kinnitatud, peavad igakuise täie normi ehitusmetsa jätta.

59) Asunikkudele ja riigirentnikkudele põlütööstusteeringumist saata väljatöötatud ehitusplaanid tutvustamiseks.

60) Asuniku, kes rohkem kui üks koha peale kinnitatud, peavad igakuise täie normi ehitusmetsa jätta.

61) Asunikkudele ja riigirentnikkudele põlütööstusteeringumist saata väljatöötatud ehitusplaanid tutvustamiseks.

62) Asuniku, kes rohkem kui üks koha peale kinnitatud, peavad igakuise täie normi ehitusmetsa jätta.

63) Asunikkudele ja riigirentnikkudele põlütööstusteeringumist saata väljatöötatud ehitusplaanid tutvustamiseks.

64) Asuniku, kes rohkem kui üks koha peale kinnitatud, peavad igakuise täie normi ehitusmetsa jätta.

65) Asunikkudele ja riigirentnikkudele põlütööstusteeringumist saata väljatöötatud ehitusplaanid tutvustamiseks.

66) Asuniku, kes rohkem kui üks koha peale kinnitatud, peavad igakuise täie normi ehitusmetsa jätta.

67) Asunikkudele ja riigirentnikkudele põlütööstusteeringumist saata väljatöötatud ehitusplaanid tutvustamiseks.

68) Asuniku, kes rohkem kui üks koha peale kinnitatud, peavad igakuise täie normi ehitusmetsa jätta.

69) Asunikkudele ja riigirentnikkudele põlütööstusteeringumist saata väljatöötatud ehitusplaanid tutvustamiseks.

70) Asuniku, kes rohkem kui üks koha peale kinnitatud, peavad igakuise täie normi ehitusmetsa jätta.

71) Asunikkudele ja riigirentnikkudele põlütööstusteeringumist saata väljatöötatud ehitusplaanid tutvustamiseks.

72) Asuniku, kes rohkem kui üks koha peale kinnitatud, peavad igakuise täie normi ehitusmetsa jätta.

73) Asunikkudele ja riigirentnikkudele põlütööstusteeringumist saata väljatöötatud ehitusplaanid tutvustamiseks.

74) Asuniku, kes rohkem kui üks koha peale kinnitatud, peavad igakuise täie normi ehitusmetsa jätta.

75) Asunikkudele ja riigirentnikkudele põlütööstusteeringumist saata väljatöötatud ehitusplaanid tutvustamiseks.

76) Asuniku, kes rohkem kui üks koha peale kinnitatud, peavad igakuise täie normi ehitusmetsa jätta.

77) Asunikkudele ja riigirentnikkudele põlütööstusteeringumist saata väljatöötatud ehitusplaanid tutvustamiseks.

78) Asuniku, kes rohkem kui üks koha peale kinnitatud, peavad igakuise täie normi ehitusmetsa jätta.

79) Asunikkudele ja riigirentnikkudele põlütööstusteeringumist saata väljatöötatud ehitusplaanid tutvustamiseks.

80) Asuniku, kes rohkem kui üks koha peale kinnitatud, peavad igakuise täie normi ehitusmetsa jätta.

81) Asunikkudele ja riigirentnikkudele põlütööstusteeringumist saata väljatöötatud ehitusplaanid tutvustamiseks.

82) Asuniku, kes rohkem kui üks koha peale kinnitatud, peavad igakuise täie normi ehitusmetsa jätta.

nast (mis riigi määr) ühes arvatud hoonete mananemise protsent.

8. Endiste mõisateenijate kohta, kes asunikkudele määratud ruumidest vabatahtlikult ei lahku, tehku valitsus korralduse nende förmaldamiseks. Asunikkudele mitte tarvisminemad hooned, mis endiste mõisajätkajate käes, tulevad nende tarvitada jätta seni, kui mõisajätkajate eluasemete küsimus tarviliselt lahendatud ei ole.

9. Üldkasulised hooned, nii kui rehed, viinavabrikud, kuivatused jne. tulevad esimeses järjekorras vastavate asunikkude ja riigirentnikkude organisatsioonidele välja anda.

10. Endistele rendi- ja kandikoha pidajatele, kes 24 aastat kohal olnud, tulevad hooned tasuta omanduseks tunnustada. Nende aastate arvule vastavalt tulevad praegused valitsuse määrused rendi ja kandikoha pidajatele hoonete müügi asjus kofukolasse viia.

Metsade kasutamise küsimus.

Äleriikline asunikkude ja riigirentnikkude kongress, arutades praeguste riigi käes olevate metsade kasutamise küsimust, otsustas:

1) Asunikkudel ja riigirentnikkudel nende maa peal oleva metsa majapidamise otsustada maha kasutamise digus peab antama rendi arvel, mis maa eest maksetakse, ilma mingisuguse teise tasuta.

2) Asunikkudele ja riigirentnikkudele sel juhtumisel, kui nende kohtade peal metsa ei ole, peaks küttemateriaali antama lähemast riigimetsast ehk turbarabast üleilulistel alustel, planeerides ühe tiinu võrd juure.

3) Endiste rendi- ja kandikoha pidajate maa peal olev mets peab rentniku omanduseks minema „Riigi Teatajas“ välja kuulutatud sellekohase määruse põhjal, selle peale vaatamata: 1) kas koha peal piirid planeerimisel muudeti või mitte, ja 2) misjuures rendi tingimistele mets endise mõisajätkajate käes kasutada oli.

4) Planeeritud talude mets kultiivimise alla antava maa peal ühe hektari piirides tiheuse peale vaatamata maatarvitajatele tasuta anda.

5) Asunikkude ja riigirentnikkude maade peal kasutada metsa raamine, kus niisugune metsade peavalitsuse poolt ette mõeldud, tuleb ajaviitamata seisma panna, ja kongress avaldab metsade peavalitsuse tegemise vastu kõige valjumat protesti.

6) Riigi rentniku kui ka asuniku vastastatagu tema krundi peal oleva riigimetsa vahetamiseks.

7) Asunikkude ja riigirentnikkude maade peal kasutada metsa raamine, kus niisugune metsade peavalitsuse poolt ette mõeldud, tuleb ajaviitamata seisma panna, ja kongress avaldab metsade peavalitsuse tegemise vastu kõige valjumat protesti.

8) Asunikkude ja riigirentnikkude maade peal kasutada metsa raamine, kus niisugune metsade peavalitsuse poolt ette mõeldud, tuleb ajaviitamata seisma panna, ja kongress avaldab metsade peavalitsuse tegemise vastu kõige valjumat protesti.

9) Asunikkude ja riigirentnikkude maade peal kasutada metsa raamine, kus niisugune metsade peavalitsuse poolt ette mõeldud, tuleb ajaviitamata seisma panna, ja kongress avaldab metsade peavalitsuse tegemise vastu kõige valjumat protesti.

10) Asunikkude ja riigirentnikkude maade peal kasutada metsa raamine, kus niisugune metsade peavalitsuse poolt ette mõeldud, tuleb ajaviitamata seisma panna, ja kongress avaldab metsade peavalitsuse tegemise vastu kõige valjumat protesti.

11) Asunikkude ja riigirentnikkude maade peal kasutada metsa raamine, kus niisugune metsade peavalitsuse poolt ette mõeldud, tuleb ajaviitamata seisma panna, ja kongress avaldab metsade peavalitsuse tegemise vastu kõige valjumat protesti.

12) Asunikkude ja riigirentnikkude maade peal kasutada metsa raamine, kus niisugune metsade peavalitsuse poolt ette mõeldud, tuleb ajaviitamata seisma panna, ja kongress avaldab metsade peavalitsuse tegemise vastu kõige valjumat protesti.

13) Asunikkude ja riigirentnikkude maade peal kasutada metsa raamine, kus niisugune metsade peavalitsuse poolt ette mõeldud, tuleb ajaviitamata seisma panna, ja kongress avaldab metsade peavalitsuse tegemise vastu kõige valjumat protesti.

14) Asunikkude ja riigirentnikkude maade peal kasutada metsa raamine, kus niisugune metsade peavalitsuse poolt ette mõeldud, tuleb ajaviitamata seisma panna, ja kongress avaldab metsade peavalitsuse tegemise vastu kõige valjumat protesti.

15) Asunikkude ja riigirentnikkude maade peal kasutada metsa raamine, kus niisugune metsade peavalitsuse poolt ette mõeldud, tuleb ajaviitamata seisma panna, ja kongress avaldab metsade peavalitsuse tegemise vastu kõige valjumat protesti.

16) Asunikkude ja riigirentnikkude maade peal kasutada metsa raamine, kus niisugune metsade peavalitsuse poolt ette mõeldud, tuleb ajaviitamata seisma panna, ja kongress avaldab metsade peavalitsuse tegemise vastu kõige valjumat protesti.

17) Asunikkude ja riigirentnikkude maade peal kasutada metsa raamine, kus niisugune metsade peavalitsuse poolt ette mõeldud, tuleb ajaviitamata seisma panna, ja kongress avaldab metsade peavalitsuse tegemise vastu kõige valjumat protesti.

18) Asunikkude ja riigirentnikkude maade peal kasutada metsa raamine, kus niisugune metsade peavalitsuse poolt ette mõeldud, tuleb ajaviitamata seisma panna, ja kongress avaldab metsade peavalitsuse tegemise vastu kõige valjumat protesti.

19) Asunikkude ja riigirentnikkude maade peal kasutada metsa raamine, kus niisugune metsade peavalitsuse poolt ette mõeldud, tuleb ajaviitamata seisma panna, ja kongress avaldab metsade peavalitsuse tegemise vastu kõige valjumat protesti.

20) Asunikkude ja riigirentnikkude maade peal kasutada metsa raamine, kus niisugune metsade peavalitsuse poolt ette mõeldud, tuleb ajaviitamata seisma panna, ja kongress avaldab metsade peavalitsuse tegemise vastu kõige valjumat protesti.

21) Asunikkude ja riigirentnikkude maade peal kasutada metsa raamine, kus niisugune metsade peavalitsuse poolt ette mõeldud, tuleb ajaviitamata seisma panna, ja kongress avaldab metsade peavalitsuse tegemise vastu kõige valjumat protesti.

22) Asunikkude ja riigirentnikkude maade peal kasutada metsa raamine, kus niisugune metsade peavalitsuse poolt ette mõeldud, tuleb ajaviitamata seisma panna, ja kongress avaldab metsade peavalitsuse tegemise vastu kõige valjumat protesti.

23) Asunikkude ja riigirentnikkude maade peal kasutada metsa raamine, kus niisugune metsade peavalitsuse poolt ette mõeldud, tuleb ajaviitamata seisma panna, ja kongress avaldab metsade peavalitsuse tegemise vastu kõige valjumat protesti.

24) Asunikkude ja riigirentnikkude maade peal kasutada metsa raamine, kus niisugune metsade peavalitsuse poolt ette mõeldud, tuleb ajaviitamata seisma panna, ja kongress avaldab metsade peavalitsuse tegemise vastu kõige valjumat protesti.

25) Asunikkude ja riigirentnikkude maade peal kasutada metsa raamine, kus niisugune metsade peavalitsuse poolt ette mõeldud, tuleb ajaviitamata seisma panna, ja kongress avaldab metsade peavalitsuse tegemise vastu kõige valjumat protesti.

26) Asunikkude ja riigirentnikkude maade peal kasutada metsa raamine, kus niisugune metsade peavalitsuse poolt ette mõeldud, tuleb ajaviitamata seisma panna, ja kongress avaldab metsade peavalitsuse tegemise vastu kõige valjumat protesti.

27) Asunikkude ja riigirentnikkude maade peal kasutada metsa raamine, kus niisugune metsade peavalitsuse poolt ette mõeldud, tuleb ajaviitamata seisma panna, ja kongress avaldab metsade peavalitsuse tegemise vastu kõige valjumat protesti.

28) Asunikkude ja riigirentnikkude maade peal kasutada metsa raamine, kus niisugune metsade peavalitsuse poolt ette mõeldud, tuleb ajaviitamata seisma panna, ja kongress avaldab metsade peavalitsuse tegemise vastu kõige valjumat protesti.

Kilgi haridusliku teatole.

(Järg.)

(Prof. P. Põldi kõne järg.)

Tähtsaks kaalutatuks tekitab on ka teater ja kinod. Siin on aga kinod ainult negatiivset noortele hingeelu peale mõjunud, sest seal on ainult „tasu“ ja „hüüdnäme“ ning „pantadesse“ sisemurdmata. Siin ei saa keeluga noortele kinodes kaimist talistada, vaid tuleks korraldada teha, et alla teatud aasta vanaduse lapsi kinodesse (samuti ka joogikohadesse) ei lastaks. Sarnane korraldus on Inglismaal mitmes linnas juba eduga läbi viidud.

Kastes aratatuks hinge ja vaimu termidavaks hüüdnäme, nagu seda annavad: loodus, rändamine, laul, käsitöö, skautism, sest noortele on neid tingimata tarvis. Seni on meil skautismi väga puudulikkust ning suurte vigadega teostatud. Edaspidi skoute on vähe, on astunud skautide peresse ainult odava marustuse (riided, saapad) pärast. Meie skautism peaks saama viidud tema ideelisele alusele.

Ettevalmistust ja kõlbluse tõstmist edendab ka harjumus kõlblistes tegudes. Sellepärast peab noortest harjutama enesemõistmist, hoiakuid, kannatust, ühistegemist jne., nagu seda Ameerika koolides tehakse. Seda algatagu väikestele peale mitmesuguste asjade juures järk-järgult.

Kõlbluse nõuded tehtagu alati teatavaks, ainult siis muutuvad nad ka noorsoole loomuseks. Kõlblus nõuab alalist elustust, märksust ja äritust.

Noorale õpetuse siseseadmine on noorsoo ettevalmistust tõstmiseks tarvilik. Kõlbluse õpetusest arusaamiseks on aga tarvis noortele mõistmise selgust, loogilist mõtlemist kasutada, samuti peaks kõlbluse õpetuses farnajad ideaalid ning teod kasutatud saama mis noori hinge järel kütavad. Siin tuleb ka religiooni probleem uuesti pöörata.

Wäliste distsipliini peale tuleb rohkem rõhku panna. Õpetagu dieeti ja vähe kasima ja keelama, aga ka antud käskude ja tegevuste tähtsust rõhutada. Selle kättesaamiseks tuleb juba lapsega noorelt peale hakata. Haridusabindudega ei saada ühtki sõnakuulmist ega korda koolis kätte, neid tuleb kõige suurema ettevaatusega harjutada. Mõistataval ajal on farnide haridustega piiratud korda koolis teostada, kuid see ei tohiks ühtki olla. Enamasti on aga asi iffa nii, et esmalt on lastud tekkida mead, mida pärast ei suudeta muuta enam parandada.

Kooliõpetaja on kooli hing ja sellepärast tuleb ta kasvatamise peale erilist tähelepanu juhtida. Sellest seisukohast väljaminevat arvustust välja. Laste eestvõttega koolipidud peabid saama ära keelatud. Kinos ja teatris käimist tahetakse ära keelata teatavat klassi ehk õpilase vanaduse alusel mõttes. Lapsed alla 16 a. ei tohiks ilma koolijuh. loata kinos ega teatris käia (ka vanematega koos mitte). Teiselt poolt soovitatav alustada mõtta 8-9. õppeaasta (5. klassi klass). Selle määruse teostamine jääks välispolitsei hoolde, misjuures määruse eelne praegu haridusministeeriumis väljatöötamisel.

Läbirääkimiste lõpul võeti vastu peale kehtestatud juhatajate koosseisul vastu võetud resolutsioonid (meie leht nr. 72), mille järgmised resolutsioonid.

1) Tuleb väljatöötada seadus mis käsitleb varieteete, kinode ja igasuguste joogikohade pidajate ärakeelamise alaealistele (kuni 16 a.) piletit müümisel ja ülevõlgnemist asutustes müümisel.

2) Põhise ja muu meelelahutuse korraldusel tuleb ka nõuet arvesse võtta, et lõbusus ja vaba aja kasutamine lastele ei oleks kohtu- ja järelevalve alusel kurnavaks ülemääraste jõutagavarade väljendamise kuni ka töö pingutustest vabanemise mõttes. Uja suhtes tulevad koolipidud nõnda korraldada, et nad algastki enne kehtestatud, hiljemalt kell 11 õhtul, lõpetavad.

3) Et kooliruumide tarvitamist õpilastele võimaldada väljaspool koolitunde, peab hoolt kantama, et koolipidamine üheses ruumides mitmes mõttes oleks ära kaotatud.

4) Õpilaste lõbureisid ja pikemaajalisi õppeaastate korraldada suve vahelajal, mitte õppeaastal. Seisakid soovitatakse on farnajad reisid kodumaa piirides. Nende reise tagajärjekärgemaks muutmiseks peaks haridusministeerium ellu viima eeskirju, mis määravad kooliõpetajate ja kooliõpilaste ühiseid reise kodumaa piirides. Nende reise tagajärjekärgemaks muutmiseks peaks haridusministeerium ellu viima eeskirju, mis määravad kooliõpetajate ja kooliõpilaste ühiseid reise kodumaa piirides.

Haridusministeeriumi seisukohalt valgustas küsimust haridusminister S. Bauer.

Teoreetiliselt on meie noorsoo ettevalmistust arusaamiseks langemise põhjusteks muudugi ettevalmistust ainetes puudus, kas moraali õpetuse ehk isikupärase näol, meie koolis.

Teine koosseis päev 11. aprillil.

Koosseis algab kell 10 e. l. Arutusele tuleb päevakorra 3 punkt.

Õpilaste mõistliku meelelahutuse eest hoolitsemise.

Haridusminister kõneleb igasuguse mõistliku meelelahutuse puudumise õpilastele väljaspool koolitunde, ning leiab et farnajad meelelahutust tuleks korraldada, sest muudu saadab meie noorsugu enda vabaga aega tihti väga halbade ning jündsuse la bustustega mööda. Nende meelelahutuste korraldamine peaks sündima õpetajate tege- lise osavõtmisel, ning täiesti ideelisel alusel. Õpilaste meelelahutuse väärtuse, eeti- lise ja esteetiliselt mõju tõstmiseks tuleb kooli- des intensiivsemalt laulu, muusikat, sporti, rütmilist mõimlemist, ilusaid seltskondlikke mängusi, elavate pildide seadmist ja isära- nis deklamatsiooni mõimet edendada.

Samuti peaks antama õpilastele rohkem võimalust kooliruumides viibida ka pärast tunde ja mõistlikus tegevuses aega mööda taata (muusikaharjutused, mängud, praktili- sed tööd jne.)

Läbirääkimiste all tekivad pikat vaieldud ja mõttevahetusel. Toonitati, et suuremad linnad ses mõttes palju pare- mas seisukorras on kui alavilid ja maakohad Tallinnas ja Tartus mõis näit. Õpilastele mõistlikku meelelahutust ilma suurema vae- wata anda. Väikestes linnades puuduvad jaks aga abinõud.

Soovitatakse meelelahutuseks peetav koosseis poolt mitmesuguseid koolide juu- res ellukutsutavate õpilaste ringe, teadus- liseks hariduse, kirjanduse koolipidud, tea- duslikud kinopildid jne. Praegust koolipidude korraldamist arvustatakse teravalt. Nende eestvõtte ja kannata pea kunagi mingisugust kunsti ega eetika seisukohalt väljaminevat arvustust välja. Laste eestvõttega kooli- pidud peabid saama ära keelatud. Kinos ja teatris käimist tahetakse ära keelata teatavat klassi ehk õpilase vanaduse alusel mõttes. Lapsed alla 16 a. ei tohiks ilma koolijuh. loata kinos ega teatris käia (ka vanematega koos mitte). Teiselt poolt soovitatav alustada mõtta 8-9. õppeaasta (5. klassi klass). Selle määruse teostamine jääks välispolitsei hoolde, misjuures määruse eelne praegu haridusministeeriumis väljatöötamisel.

Läbirääkimiste lõpul võeti vastu peale kehtestatud juhatajate koosseisul vastu võetud resolutsioonid (meie leht nr. 72), mille järgmised resolutsioonid.

1) Tuleb väljatöötada seadus mis käsitleb varieteete, kinode ja igasuguste joogikohade pidajate ärakeelamise alaealistele (kuni 16 a.) piletit müümisel ja ülevõlgnemist asutustes müümisel.

2) Põhise ja muu meelelahutuse korraldusel tuleb ka nõuet arvesse võtta, et lõbusus ja vaba aja kasutamine lastele ei oleks kohtu- ja järelevalve alusel kurnavaks ülemääraste jõutagavarade väljendamise kuni ka töö pingutustest vabanemise mõttes. Uja suhtes tulevad koolipidud nõnda korraldada, et nad algastki enne kehtestatud, hiljemalt kell 11 õhtul, lõpetavad.

3) Et kooliruumide tarvitamist õpilastele võimaldada väljaspool koolitunde, peab hoolt kantama, et koolipidamine üheses ruu- mides mitmes mõttes oleks ära kaotatud.

4) Õpilaste lõbureisid ja pikemaajalisi õppeaastate korraldada suve vahelajal, mitte õppeaastal. Seisakid soovitatakse on farnajad reisid kodumaa piirides. Nende reise tagajärjekärgemaks muutmiseks peaks haridusministeerium ellu viima eeskirju, mis määravad kooliõpetajate ja kooliõpilaste ühiseid reise kodumaa piirides. Nende reise tagajärjekärgemaks muutmiseks peaks haridusministeerium ellu viima eeskirju, mis määravad kooliõpetajate ja kooliõpilaste ühiseid reise kodumaa piirides.

Haridusministeeriumi seisukohalt valgustas küsimust haridusminister S. Bauer.

haridusministeerium ellu viima eeskirju, mis määravad kooliõpetajate ja kooliõpilaste ühiseid reise kodumaa piirides. Nende reise tagajärjekärgemaks muutmiseks peaks haridusministeerium ellu viima eeskirju, mis määravad kooliõpetajate ja kooliõpilaste ühiseid reise kodumaa piirides.

Arutusele tuleb selle järgi

kehtestatud kooliõpetajate ühendusele olema küsimused.

Haridusminister Bauer tutvustab kooliõpetajate ühendusele, mille järele tulevikus kehtestatud kooliõpetajate ühendusele.

Praegu jagunevad kehtestatud oma õpe- tavade poolest kolme liiki: üldhariduslik, realgümnaasiumid ning realkoolid. Kuid tulevast õppeaastast peale kavatseb haridusministeerium juba praegust kooliõpetajate ühendusele järele muuta ning täiesti teisele alusele seada. Nimelt oleks esimestes kehtestatud klassides (7. ja 8. õppeaasta) igas koolis üheksa õppeprogrammi ja tunde arv. Alles kolmandast kehtestatud klassist ehk üheksandast õppeaastast peale tuleks erinemi- ne kehtestatud kolme liiki, nimelt: 1) humani- taar haru — kus matemaatika ja loodus- teadust vähem õpetatakse, aga selle eest la- dina keele tõrval tahte uut keelt rohkem ning loom korral ka kreeka keelt õpetatakse; 2) real haru — kus õpetatakse rohkem mate- maatika ja looduslugu, tahte võrdast keelt junduslikult ja kolmandast väheste tundide arv juures mittefunduslikult; 3) kom- merts haru — mis oma õpetava poolest praegusele kommertsikoolile vastaks. Te- mas õpetatakse kolme võrdast keelt fundusli- kult, nende seas ka vene keelt. Peale selle on ettenähtud pedagoogiline klass, mis oleks 12 õppeaastal, i. o. peale üldhariduslike keht- estatud lõpetamist. Seal võetakse läbi kõigi algkoolides ja õpetatavate õpetajate metoo- dika ja mitmesugused teised pedagoogilised ained. Seadusi kavatsetakse edaspidi praegused seminariid ära kaotada.

See erinemi kehtestatud ning eriharude tunnikorrad võetakse arvustuse alla. Jä- rkanis elamisel maitsele tekitab üheksandast pedagoogikaklassi avamine. Kooliõpetajate ühendusele ei looda soovitavalt tagajärgi õpetajate ettevalmistusest ühe eri- klassi (12. kl.) kaudu kehtestatud juures. Keht- estatud annab üldhariduse, mille lõpul üks aas- ta ei suuda kaitset õpetajate elutööle valmis- tada. Puudub ka võimalus ühte klassi keht- estatud juures nii kujundada, et ka puht-peda- googilistele ülesannetele vastaks, ainult ühe

See erinemi kehtestatud ning eriharude tunnikorrad võetakse arvustuse alla. Jä- rkanis elamisel maitsele tekitab üheksandast pedagoogikaklassi avamine.

Kooliõpetajate ühendusele ei looda soovitavalt tagajärgi õpetajate ettevalmistusest ühe eri- klassi (12. kl.) kaudu kehtestatud juures. Keht- estatud annab üldhariduse, mille lõpul üks aas- ta ei suuda kaitset õpetajate elutööle valmis- tada. Puudub ka võimalus ühte klassi keht- estatud juures nii kujundada, et ka puht-peda- googilistele ülesannetele vastaks, ainult ühe

Cesti reisirühm,
Pilt uul. 6, kolmandal korral.
Rõnetaat 16-43.

Reisnädalal 13. jku. algab
raudteepileti'e
eelmüü
Kõikidesse Cesti raudteestaamad.

Saadaval II. ja III. klassi piletid ja pla skardid. Rõntor awatud kella 5 p. l. Telefoni kaudu tellijatele ja- betatse piletid kodu kätte.

Rühadeks wäljatõttatele tähelepanemi- seks! Et mitte rana „jahas“ josta, ostke piletid Cesti R. raudteest aqjast ette ära!

pedagoogil. kirjanduse koostamine nimeta- tud eriklassi juure tekkis ülepääsemata raskusi.

Seiob, et ka seminariid üldhariduse do- mineeriva mõju all kannatavad: kolm- neljandiku aega kulub siin üldhariduse oman- damiseks. Pealegi kavatsevad ainult 65 prots. seminariid õpilastest õpetaja ametisse astuda, teised mõtlewad edasi astuda üli- kooli j. m. Soovitab õpetajate ettevalmis- tamiseks moodustada eriopeatusi 2-aastase kurnusega, kus täielikult tuleks eraldada üld- haridus kuseharidusest. Need õpeatuses luuakse institutide nimel all ja annaksid puhta kusehariduse neile kehtestatud lõpetaja- tele, kes findlasti soowivad õpetaja elut- sele anduda. Rõhest niisugusest õpeatuses jatkus tervete riigile praeguse 9 seminariid asemel. Mõiks ka praeguseid seminariid wastawalt reformeerida.

Kiigikogu liige Annusson walgustab kehtestatud seaduse eelndu põhimõtteid, mis Kiigikogu hariduskommissjonis 8. luqemisel wastu wõetud. Pedagoogiliste eriklasside wastu kehtestatud juures on Kiigikogu hariduskommissjon ettawale seisukohale asunud.

Gra Annusson jõuab eelmise kõneleja- ga ühisele otsusele, et pedagoogilise eriklassi jidumine kehtestatud otstarbekohane ei tundu.

Arwab aga wastupidijalt hra Ruffile, et wähe leidus kehtestatud lõpetajaid, kes peale 2-aastast institutidist õppimist tahaksid rah- wakoollõpetajaks hakata. Seminariid tulek- sid alale jätta, neid mõnede reformidega aja- kohastemaks kujundades.

Läbirääkimiste lõpul wõetati wastu järgmised resolutsioonid:

1) Algkooli õpetajate ettevalmistuseks tu- leb korraldada tarwilik arm alalisi pedagoo- gilisi õpeatusi, mida üldhariduslike kooli- dega ühendada ei ole soowitam. Roomulif tee oleks seminariide korraldamine wasta- walt meie koolikoludele ja pedagoogika nõue- tele.

2) Tulewaste õpetajate praktiline ette- walmistus ei wõi jääda ainult ühe pedagoo- gilise õpeatusse seintesse, kuigi eesfujulifud kusekoolid seminariide wõi teiste pedagoo- giliste õpeatusse juures tunnistatasse tarwilifuks.

3) Seminariide õpetajate pedagoogili- seks ja teaduslikeks ettevalmistuseks tuleb haridusministeeriumil samme astuda.

4) Kehtestatud nimetus meie uuesti kooli- teadustest täiesti wälja jätta, nagu on jae- tud nimetus „alamkool“; „üldhariduslike kehtestatud“ nimetuse asemel tarwitada teist nimetust.

5) Haridusliku tunnistab võimalifuks, et üldhariduslike kehtestatud ülem aste mõis korraldatud olla ka erialnelifena.

6) Kehtestatud tundide tabel tuleb korralda- da nõnda, et esimele wõdra keele tundide arm oleks fiilalt juur selle keele põhjalifu- maks omandamifeks.

7) Tundide tabelid tulewad nõnda jae- da, et funduslike tundide arm kufagil klassis üle 60 ei tõuseks.

8) Kehtestatud õpetamisse mõiks wõtta walitawad ained, mis annaksid erinemi võimaluse ka ühes ja samas õpetamisse õppi- watele iifkutele ja mis eriti võimaldaksid tütarlastele nende loomu ja arenemise kohase ettevalmistuse.

9) Mõimlemisele tuleb kehtestatud kufides klassides ja harudes nii suur tundide arm anda, et ka kehalise teroioje ja kultuuri tõst- mifeks kassa aidata juudab.

10) Tütarlaste jaoks peab loodama põhi- mõttelifult lahus koolid, kus õpetus nende iiflaadile kohandatud, iifiskoolid on jael lu- batawad, kus majanduslike olud ei luba la- hus koolifid awada.

Selle järgi kuulutatasse wälja kella 4 ajal idumawaeag kella 1/6-ni.

Uute õpilaste wastuwõtmist keht. ja kuse- koolidesse

peeti tarbekorral soowitamaks mõistusekka- mite kaudu toimetada. Reed ekhamid, eriti kehtestatud juures, peabid sündima algkooli õpetajate juuresolekul, kuna siinamooni see keelatud oli. Mitmelt poolt kurdeti, et maa- ja linna algkoolide lõpetajatel on tihti wäga raske kehtestatud pääjeda, iifearanis neis keht- koolides kus juures ajumad weel algkooli klassid (enne 8-dat õppeaastat), sest need alg- kooli klasside õpilased wiaasse üle ilma effa- mita esimesse kehtestatud klassi, kuna aga alg- koolidest tulewad lapsed peawad wastawat effami sooritama. Mõutasse, et ka need, keht- koolide juures ajumad algkooli klasside õpilased, ühes algkoolidest tulewate lastega peawad üheskoos effami pidama.

Mõnelt poolt nõutasse offefohe algkoolide klasside ärafaotamist kehtestatud juures, mil- le peale ministeeriumi eitaja teatob, et nad pikapeale, järk-järgult finni wõnnasse. Mi- nuti erakoolides on asi teifiti, kuid sinna ei saa ministeerium oma korraldustega midagi parata.

Tallinna kooliwalifus kawatseb tänawu algkoolide lõpetajatele üldised kuse korral- dada, kus kufid üheksaustes tingimistes enda teadmifid näidata mõifid, mis eemaldas iya- fugu etteheiteid effamineerijatele nii algkoo- lide õpetajate, kui ka kusealuste poolt.

Toonitati ka, et algkoolide kaswandifka ei tarwitasse neis ainetes kufida, mis keht- koolis kontfentriifelt forundab, nagu kirjanduslugu, algebra, waid iifearanis rõhutada neid aineid, mis algkoolide klassis täiesti lõpetawad, olguigi alamates klassides, nagu: Cesti keele grammatika, aritmeetika jne., jefi wiimaste teadmifeta on raske kehtestatud edasi jõuda.

Lõpufs awalbas ministeeriumi eitaja soowi, et kusekade peal läbiarutatasse mõnede kehtestatud ümbermoodustamifis kufimust kusekoolidest, jefi et meil kusekoolide arm jefi weel wäga wäike on, kuna aga keht- koolidest warsti üleproduktifoon tuleb. Nii pole marsti kehtestatud lõpetajatel, nende rõh- fufe tõttu abfoluteifelt midagi peale hakata. Peale läbirääkimifji wõetasse wastu järg- mised resolutsioonid:

Genna konverents: Saksamaalt ja Wenemaalt nõutakse Cannes'i tingimiste vastuvõtmist; Tšitšerini toonitab Wenemaa rahvarmastust; Wenelaste kawa Wenemaa ülesehitamise s. Täi wenelaste ja prantslaste vahel päewakorra pärast, Tšitšerini protest Rumeenia ja Jaapani vastu.

Ameriklane asunikfude kongress lõppes eila.

Tallinna-Pärnu kiirraudteelise raudtee omanikkudele üleandmisest.

Abisriikide walitus iawatseb Wene nõu.ogude walitjast tunnistada.

Briti sõjaväelased Dublinis korda pidama.

Sakslaste wastus liit.aste heakstegemiskomisjonile; liitlaste nõudmised wastuwõtmatud.

Doni kaubanduse tööstisel Wene walitjusest 300 miljardi palga saamata.

Wenemaal waba kauplemine kallite metallidega lubatud.

Suurel neljapäeval ja reedel „Tallinna Teataja“ ei ilmu. Järgmine nr. ilmub laupäeval, 15. apr. 12 lehelül. ellisena.

Päewauudised.

Genna konverents.

Genna, 10. aprillil. Kell 3 awas konverentsi Itaalia peaminister Facta, kes juhatajaks waliti. Konverentsil on esitatud 34 riiki. Lloyd George nõudis eelkonverentsi katkestamist, mida teatavad riigid pidasid, sest niisugusel eelkonverentsil oleks mõeldud wälja töötada ultimaatumid teistele riikidele, mis üldkonverentsi edu mõjusi takistada.

Lloyd George, Barthou, Jaapan ja Belgia avaldasid walmisolekut ja lubasid kaasaabi Euroopa ülesehitamisel. Rantsler Wirth püüis kindlasti majanduslikel alusel. Tšitšerini toonitas Wene nõu.ogude rahvarmastust. Soolimata wastolust kapitalistliku ja uuestisündinud riigikorra wahel, olla siiski mõimalik loos töötada Euroopa ülesehitamisel, milleks mõib Wenemaa looduswarasid tarwitada. Ta ei näinud täiendamata ettepanekutega üldise desarmeerimise ja üldilise konverentsi kokkufutsumiseks, mis aga liitlaste poolt tagasi lükat. Rõned peeti kolmes keeles.

Homme on koosolek rahulepingute kindlustamise küsimustes. Koosolekule walitakse igast delegatsioonist üks liige. Seega on Londoni nõupidamistel algatud mõte wäike-riikide kasuks otsustatud.

London, 10. apr. Reuter. Genuast telegraafieritakse: Facta ütles konverentsi awamiskõnes: Siin ei ole ei wenelaste ega sõpru, ei mõitjaid ega mõidetuid, waid ainult rahwaste esitajad, kes ühinenud on inimkonnas kõrgemate eesmärkide nimel, et järele teha tingimisi, mis mõimaldaksid rahwastele rahurikast kooselamist ja kõrvaldada talistusi kaubanduslikes arenemises. See konverents awatakse erapooleluse, digluse ja ühtsuse tähe all. Konverentsi futsuti kofku Cannes'i resolutsioonide põhjal, milledest kõikidele futsutud riikidele teatati. Kufte wastuwõtmene tõendab seega nendes resolutsioonides awaldatud põhimõtete wastuwõtmist.

Lloyd George toonitas, et Cannes'i otsused on need ainused tingimised, mille juures Britannia nõus on kõiki küsimusi käsitleda. Aga riik, kes need tingimised tagasi

lülitab, ei mõi loota, et teda wastu wõetakse Euroopa rahwaste ühisfonda. Euroopa esimene tarwidus on tõine rahu. Eht küll praegu mõitlusest wafinud, festsab rahulolematuse ebas. Ilma tõijse rahuta on kasuta arutada waluita, transporti- ja krediidiküsimusi. Aga riik peab aru saama, et maailm on majandusline ühtsus, ja mitte arwama, et teise riigi hea käekäik tingitud tema nõrkusest.

Barthou ütles, et Prantsusmaa ei olewat konverentsile tulnud pealtmaalajana, kes püüis eitamal feisufokohal, waid tegewana kaastöölisena konverentsi ülesande teostamisel. Tema ekspedid teostasid tähtja ülesande: ükski küsimus ei ole nende poolt uuri-mata jäänud.

London, 10. apr. Reuter. Genuast teatatakse: Eila otsustas riikide eelkonverents Lloyd George'i pealekõimisel, et kõikidel delegatsioonidel peab olema ühefugune feisufokoh konverentsil. Riitlastel ei ole eesdiguft teiste riikide ees. Peale selle otsustati, et Saksamaa ja Wenemaa peawad kofe alguses feletama, et nad Cannes'i tingimised wastu wõtmavad.

London, 11. apr. Reuter. Genuast telegraafieritakse: Wene delegatsiooni kawa põhijooned Wenemaa ülesehitamisel on awaldatud. Need on lihidalt: Wenemaa on nõus tunnistama tsaarirahwaste wõlgu, aga et ta neid praegu maksta ei fua, felle-pärast on moratorium tarwilik. Walmistatakse ette uut feaduste-fogu, milles on ette nähtud terwilised tagatised wäljamaa kapitali kofu ja wäljamaalaste omandusdiguft Wenemaal. Wenemaa on walmis kontseffsioone andma määfawanduste, wabariute ja põllutööstuse peale. Mutatakse erilised kofitud tiiliastjade lahendamiseks wäljamaa ja Wene kodanikkude wahel. Riik jätab liit- ja tooresainete monopolit endale. Wene kawas on ka desarmeerimine ette nähtud, tingimisel, et naaber- ja kof teised riigid feda teefid.

London, 11. apr. Reuter. Genuast telegraafieritakse: Konverentsi määras wiis komisjoni arutusainete ettemalmistuseks täisköösokute jaoks. Esimene komisjon on kõige tähtsam: ta käsitab Cannes'i resolutsioone, Wene küsimust ja rahu järele feadumist Euroopas. Teised arutawad finantfide, majanduse, transporti ja muid farnafid küsimusi.

London, 11. apr. Reuter. Lloyd George'ile awaldati tänu selle eest, et temal korda oli läinud Barthou ja Tšitšerini wahel lepitust fobitada. Tšitšerini oli nimelt peale selle kui ta Cannes'i resolutsioonid wastu wõttis, üles wõtnud desarmeerimise, üleilmilise rahukonverentsi ja teised küsimused, mis Cannes'i resolutsioonis ei ole ette nähtud. Selle wastu awaldas Barthou kofe ägedat protesti, mõista andes, et niisugusel korral mõib Prantsusmaa feelduda, konverentsist oja wõtmast. Tšitšerini feletas, et tema loeb konverentsi päewakorda ainult esialgseks ja fellepärast feidab ta konverentsi kollektiwmotfule alla. Lloyd George, kaitfuga, kufid kindlasti hoiatas Tšitšerini konverentsi töö takistamise ja nurjaajamise eest. Olawat kuretegu, miljonite lootust niitwift betta. Ta feletas, et konverentsi päewakord on lõpulik. Barthou ei olnud ifta weel rahuldatud. Selle peale juhtis De Facta tähelepanu asjaolu peale, et keegi ei protesteer

tema eilase feletuse wastu, järjelikult on Cannes'i resolutsioonid automaatlikult wastu wõetud. Seega lahendus wähejuhtumine.

London, 11. apr. Reuter. Genuast telegraafieritakse: Wäitsemad riigid wafisid Rumeenia, Rootfi ja Helweefia oma esitajaks esimehe komisjoni alamkommissjoni. Komisjoni koosolekul protesteeris Tšitšerini Rumeenia ja Jaapani ofawõtmise wastu, fesi et esimene ofupeerib Besfaraabia ja teine Siberi. Selle peale feletas Rumeenia esitaja, et Besfaraabia on endine Rumeenia prowint, mis nüüd jälle oma emamaaga on ühendatud. Viscount Tšitšitähendas, et Jaapan ei waja Wene luba konverentsist ofawõtmiseks. Esimees lüftas Wene protesti tagasi.

Briti ekspertide raporti Wenemaa kofu jagati delegatsioonile tutwunemiseks. Inglise maa paneb lõpuliku ja üffitsialilise kawa Wenemaa kofu ette.

Tall.-Pärnu kiirraudteelise raudtee üleandmisest.

Wabariigi walitus fekweftri alt wabastamisega nõus.

Wabariigi walitus on ofuufe wastu wõtnud, mille järele ta nõus on Tallinna-Pärnu kiirraudteelise raudteed fekweftri alt wabastama. Peale wabastamise tuleb hoolkandajad määrata. Nende määramise asjus pöörab kaubandus-tööstusministeerium ettepanekuga makfama kofu poole. Seltf saab selle järele hoolkajate kaudu tegewusefe astuda.

Wabariigi walitjuse poolt on hoolkajateks kandidatidena arwatud praegune kiirraudteelise raudteemalitjuse ülem inf. Raudsepp ja adwokaadid Johanson ja Nottbek.

Ameriklane asunikfude ja riigirentnikfude kongress.

Peale feda, kui faadikute arw kindlaks tehtud, jatkatakse läbirääkimisi rebattfioonikommissjoni esimehe poolt ettefantud resolutsiooni kofu riigi maa peal olema metfa fufutamise asjus. Resolutsioon antakse tehtud täiendustega rebattfiooni-komisjoni tagasi. Tõrmitfideks muutub koosolek maa-fufutamise digufe küsimise kofu fäwfa resolutsiooni wastuwõtmise juures. Protesteeritakse, et maa ofuühinna lahtifeks jätmise eelmisel päewal abfolumitfe häälfteenemafuga wastu wõetud põhimõttele wastu fäib. Algamad uuesti läbirääkimised. Tööfakondlased kaitsefid ägedalt oma feisufokhta, kusjuures kof abindud agiteerimiseks ära fofutati. Wiimaks ofustab kongress fiiiski maa ofuühinda lahtifeks jätta.

Suna huf faadikuid üksteife järele kongressilt lahfmad, fiiis algab resolutsioonide wastuwõtmene kiiremas tempos.

Läbirääkimiste päewakorra punkti juures on juhatusfele terwe rida ettepanekuid ja küsimusi fisse antud, misfuguste kofu niifhasti juhatus fufi ka põllutööstusministeeriumi esitaja Wännif feletusi annamad.

Kongressi lõpul awaldab Tassjo (Tartum.) headmeelt, et kuigi kongressil erafondlist fufutustööd tehti ja kongressi tööd takistada püüiti, on fiiiski ühifele kofkuleppele jõutud.

Hiigwanemase, Hiigifogu esimehele ja kindral Raidonerile ofustatakse terwitustelegramme faata. Kongress lõpeb kell 5 p. l. ülemas meeleolus. Kongressi lõpul lauldasie riigihümni.

Wafirjanduse üewarade.

Siin ma feisan — aga ma mõiu ka teistil „Waba Maa“ praktifeerib oma tuntud poriloopimisi ja fihiliffu wõitfimisi wastas-erafonna tegelaste kallal. Esimefel afunifkude kongressi päewal püüdis leht feda demagoogiat fellega, et ta Tartu faadikuid fiiidistama ruttas, need tellinud omale Tartust „refemwiftid“ järele. Rõpufi tuli aga wälja, et need, kes hiljem tiuid, Tartust lihtfalt rongist maha olid jäänud. Niisuguseid faadikuid tuli tagaft järele weel kõigist maa-fondadest. Mandaatkommissjon tunnistas nende wõitfufed digeks. „Waba Maa“ aga ei ole wamafis wõtnud, tänini oma fihiliffu waleteadet diendada.

Tänane „Waba Maa“ toob uue fihiliffu waleteate, mille hindamise lugejate eneste hooletks jätame. Leht firjutab, et eila enne lõunat ilmunud Rfl. M. Rerem afuniffude kongressi eeskotta, kus ta ägedat fufutustööd teinud felleks, et maa ofuühind juha praegu faaks kindlaks määratud ja fee hind oleks umbes 120.000 mfl. fefmife talumaa eest.

Pöörafime herra Reremi poole, kes selle kofu järgmist feletab: tema läinud eila

tõesti kongressile, faanud aga eeskotks herra Maafef'iga (tööfak.) kofu ja küfinud, et kuidas fellest nüüd aru faada: alles paar päewa tagaft, kui Hiigifogus päranduse-mafu feadust arutati ja Rerem ette pani mafu maa eest mitte wäga kõrgeks ajada, fesi et fee fefwfa talu rastesfe feisuforda wiiks, nõudis tööfakond, et mafs mõimalifult kõrgem faaks määratud. Afuniffude kongressil on aga herra Maafef suure fuga feletanud, et mafs maa eest mõimalifult madal olgu — palju madalam kui 120.000 mfl. talu eest. Herra Rerem küfis herra Maafefilt, et kuidas fiiis nüüd tööfakonna poliitikaft aru peab faama — Hiigifogus kõnelete, et mafs maa eest peab kõrge olema, afuniffude kongressil feletate ago täiffa wastapidi?

Kui herra Maafef ennast ja oma erafonna „politiikaft“ muul teel kaitsta ei fuida kui ajalehe fihiliffu wale abil, felle juures pealegi herra Reremi fufi lugupeetud rahwafaadiku hea nime peale pori wifata kufufdes, fiiis räägib niisugune tegewus ife enefe eest.

Tallinna sõnumed.

Linna hakaatse paremini walgustama.

Politifeiwõimude ettepanekul ofustas linnawalitus fefflinna tänawaid eelolewate pühade ajal ja ka edaspidi öö läbi walgustada. Walgustatud tänawatel on poliitfeil fergent ulakust ja lärmifemist takistada.

Korteriinspektori,

selle ülesandeks korterikommissjoni ofufte täidewimine on, ofustas linnawalitus ametilise panna.

Tegewuse juhtnõõrid on korteriofakond juba wälja töötanud.

Tööstus-kaubanduse ühisus „Wõimula“

on kollegi ettemõtja J. Wambola poolt afutatud.

Ühifuse ofakonnad awatakse pea kõigis wabariigi linnades.

Tühjad korterid.

Korteri-komisjoni ettepanekul ofustas linnawalitus 12 korterit mitmesugustes linnajagudes rehwireerida ja asjaomastele ifikutele üle anda. Siinmaale olid korterid kas fiihjalft feisunud eht mõnesugufe wana fofuga täidetud olnud.

Maja ümberehitamise pärast elanikud wälja.

Wiru tän. nr. 9 olewa maja omanikud on linnawalitjufele teatanud, et nad oma majo ümberehitada kawatfemad ja palwad felleks tarwiliffu luba.

Ehitusofakond leidis, et maja ümberehitamine tingimata tarwilik on, fesi praegufes feisuforras ähwardab feda kofkulangemine.

Linnawalitus ofustas majoamaniffidele tunnistuse wälja anda, et ümberehitamise puhul on tarwilik maja elanikkudest wabastada.

Samuti tuleb feal majas olew fimo „Ralewa“ fulguda.

Lokomobiilide wahetus.

Linna ehitusofakond annab fütteenete fefkomitee ifiwideerimise komisjonile ajutifelt kaks lokomobiili tarwitada, mis praegu Tondi turbarabas feisawad, üüriga 10 tuhat marka kuus.

On loota, et komisjon wastufufefe linna meewärgi tarmitada famuti kaks lokomobiili annab, mis praegu tegewufeta raudtee-tehastes feisawad.

Teater ja muusika.

„Estonia“ teater.

Täna, fefinädalal, Ella Sibafi teine tantfude õhtu. Neljapäewast pühapäewani eten-dufi ei ole.

Händeli oratoorium „Messias“

Tantafte fuurel neljapäewal „Estonias“ teist ja wiimast korda ette.

Draamateater.

Täna, 12. ffp., rahwaetenduseks „Bohzed“ Georg Büchneri näidend 18 pildis. Alguks kell 8 õhtul — lõpp 11.

Homme, 13. ffp., lastetenduseks, esimeft korda: „Miks fawade tulema pibi“. Raste muinasjutust kolmes waatufes. Theresfe Rehmann-Gaupti järele S. Antso, algus kell 3 päewal; õhtul: wiimast korda Bernharb Shaw „Cäfar ja Kleopatra“ rahwaetenduse hindabega. Alguks kell 8.

1) Kefffoolide juures afumatele algfooli klafside lõpetajatele ei anta eesdigufti teiste algfooli lõpetajate kõrwal kefffoolidesse wastuwõtmisel.

2) Tuleb teostada, ja ilma erandita nõuda, et algfoolidele wastawad klafsid faafid kefffoolide juurest, kus nad weel olemas, faatatud, feega mõimolus jäetud kõigile algfoolide lõpetajail ühefugustel alustel feffoolidesse fisse astuda, nagu feda algfooli feadus ette näeb.

Wäepoforra punkti all foofiaja pifendus maal afumais algfoolides, teatob haridusministeeriumi esitaja, et kawatjetakse maa algfoolides foofitöö aega wõrdeldes linna algfoolide omadega, ühe-matks feda, nii, et fiiqifel foof hiljem algaks ming fawabel waremalt lõpeks. Fuiid et felle all lõpetöö ei kannatafs, wähendatakse maafoolides jõulu ja lihawõtte foofitöö wahaeaga, famuti ka fuuredatakse tumbide arwu 1., 2. ja 3. klafsis kofe tunni mõrra ning 4. klafsis ühe tunni mõrra nädalas.

Koosolek tunnistab ministeeriumi kawatjuse täiesti digeks ning ofstarbefokhofeks. Järgneb.

hoolikandele eestkätt teoreetilise õpetuse kui ka joonistamise eest. Rahapindus talistab tuntavalt koolitööd.

Sra Nylenderi poolt on kinnitunud ühingu 50 tiinuline maadist. Suursoost Selamaal, mida aga senini eksploateerida ei ole laadud. Kindral Laidoneri nimelise kapi-taali on liigetele abi antud.

Ühingu uus põhikirja sai registreeritud 20. septembril 1921. a. ja on kättesaadav kõikidele osakondadele. Ühemikside kogu poolt on ühingu rannamärgi ja lipukavade vastuvõetud. Üleüldiselt on kehtivatel juured ülesanded täita olnud, mida on püütud jõudumööda korda saata.

Aruanded kohtadest.

Tallinna osakonna aruande kantis ette Seeborg. Osakonnal on 538 liiget. Suuremaid toetussummasid ei ole saadud, mispärast ka töötamine piiratud oli. Võrdlemise hästi on töötanud rätsepa ja kingsepa töökojad, kus tööd on leidnud kingsepa õpilastest 17 ja rätsepatest 5 õpilast. Tööd on antud 50 inwaliidile, arstiabi 18 in., kor-duvaid ja ühefordseid toetusi on antud 189.000 marga suuruses. Invaliididel on ka oma ehitaja linnavolikogus.

Tartu osakonna aruandja Lepik tähendas, et eriti tihedalt on ka ametia-stuste poolt väga lahtel käel vastu on tul-dud. Toetussummasid on saadud linnava-litist 100.000 marka, maakonnavalitsusest 100.000 marka, kindr. Laidoneri kapitaa-list 75.000 marka ja peale selle oli wabariigi aastapäeval sissetulnud pidudest ja an-ne-tustest 224.000 marka. Kõik need summad saavad kajutatud töökobade sisseadmisel. Rahalist abi antud 58.000 marka, ainelist abi 8000 marga suuruses ja laenuksena 210.000 marka. Liikmeid oli 333.

Wiljandi osakonna aruande kantis ette Pohl. Nüi on antud inwaliididele 12 korral, toetusraha 5 liitmele ja kogu-turestetud 2 inimele. Sissetulekuid on olnud forjandustelt, loteriit jne. 156.646 marka 25 penni. Osakonnal on kawafus laapatööstust awada, milleks eelarve 2½ miljoni marga peale kottuseatud, kuna praegu ainult 50.000 marka on olemas. Liik-meid on 66.

Peale nimetatud aruannete kanti veel terve rida aruandeid osakondadelt ette.

Põhikirja muutmise küsimuse üle waiel-di mitu tundi, kuid mingisugusele otsusele ei jõutud.

Kongressi esimene päew lõppes kell ½7 õhtul.

Kongressi teisel päewal

jatkati tööd kell ½11 hom. Jatkati läbi-rääkimisi põhikirja muutmise üle. Üliõpi-lane Willmann tegi ettepaneku läbirääkimisi lõpetada, sest eilasel koosolekul kullusid kõik uuenudused läbi. Võputi otsustas kongress wana põhikirja mitte muuta. Tallinna ehi-tajate poolt soovitati tarwilist muudatu-seid kehtivatuks laata, kes siis ühemikside kogule kinnitamiseks ettepaneks, kuid see et-tepanek kullus läbi.

Kehtivatuks 1922. a. eelarve.

Eelarve oli kassalaulu viidud 3.231.250 marga 93 penni peale.

Sissetulekud:

1. Ettevõtetelt 2.949.750 m. 93 p.
2. Mitmesugused sisset. 281.500 m. — p.

Kokku sissetulnud 3.231.250 m. 93 p.

Wäljaminekud:

1. Juhatusle 370.260 m. — p.
2. Komisjonidele 26.300 " — "
3. Majanduslike kulud 35.600 " — "
4. Waranduse valitsem. 35.000 " — "
5. Organisierim. peale 218.800 " — "
6. Ettevõtetele 1.314.200 " — "
7. Mitmesugused kulud 91.859 " — "

Kokku wäljam. 2.092.019 m. 27 p.

Aruande järele on lootus korraldatawast loteriit saada 2 miljoni marka, peale selle forjandustelt 500.000 marka ja pidudest 300.000 marka. Suuremaks wäljamineku summaks on toetusraha wifatöö koolile 404.200 marka ja palgakas ning kantselei kuludeks 370.260 marka.

Eelarve arutamisel tehti Tallinna osa-konna poolt ettepanek juhatusle liigete ja teiste ametnikkude palgastid wähen-dada, mis läbi kullus. Tallinna osakonna poolt tehti etteheiteid kehtivatuks, et see ei olewat eel-arwete liidalt nõuetele wastawalt kottusead-

nud. Üliõp. Willmann rõhutas, et Tallinna ehitajad tahawad kõige maha lõhuda, ja pani ette eelarwet kogu ulatuses ilma muutus-teta wastu wõtta. Ettepanek wõeti wastu. Eelarwe harutamise puhul tehti fibe-baid etteheiteid wifatöökoole juhatajale, kes ole-wat wõhif omas ametis ja elab Tartus, ku-na kool Tallinnas asub.

Riiklise hoolikande üle

efines referaadiga töö- ja hoolikandemini-steriumi ehitaja Kirikal. Referent andis üli-hikese ülemaste riiklised hoolikandest meil ja wõrdles seda teiste riikide korraldustega sel alal. Selgus, et meie inwaliidid wõrd-lemise teiste riikide inwaliididega heas sei-sukorras on. Wõeti wastu kaks resolutsioo-ni:

1. V. üleriikline wigastatud sõjameeste kongress palub wabariigi walitsust, et kõiki-de ilma sõja inwaliidide praegused pensiooni määrused saaks tõstetud 400%.

2. Wigastatud sõjameeste ühingu V. kongress arwustates ettepanek hoolikande üle leidis, et rahwawäelaste ja nende pere-kondade pensiooni seaduses tingimata muu-datuse tarwilist on. Esimeles järjekorras nõuaks muutmist seaduse § 30 p. 1 jelles si-his, et inwaliididele pensiooni edasi maffe-tasse, seni kui pensionääri sissetulek mitte kolmekordse reamehe pensiooni täismäärade ei wasta. Samuti on tarwis täismäärade ühtlustamine ehk täismäärade liitide wähen-damine Soome eeskujul kiireks korras läbi wiia.

Kongress tegi kehtivatuks ülesandeks:

1) wäljatöötada pensiooniseaduse eelndu, milles tähelepanu leiajaid kõik käesolewal kui ka endistel ühingu kongressidel selgita-tud praeguse seaduse puudused;

2) mainitud eelnduga efinehes, kongressi nimel wabariigi walitsuse ees töö- ja hooli-kandeminiستيرiumi kaudu, paluda seda eel-ndu Riigikogule kaalumiseks ja maksmapa-nemiseks ette panna.

Kongress lõppes pühapäewa õhtul.

J. M.

Ülikool.

Prof. Dr. S. Nutschmann

on haridusministri ettepanekul Oxfordi üli-kooli suwekurjuse autorrespondendi nime-tuse oma peale wõtnud.

Põllumajandusteaduskonna üliõpilased, kes põllumajanduse arenemise tutmustamise otstarbeks wäljamaale sõidawad, pöörasid ülikooli walitsuse poole palwega neile toe-tusraha määrata, sest et sõidu ja sealse elu-tingimused majanduslised neile wõrdlemisi tuntawad raskesti teewad.

Et ülikooli walitsusel wastawad kredii-did puudusid, ei wõinud ta nimetatud üli-õpilastele abiraha määrata, neile siiski nii-wõrd wastu tulles, et ta nende palwet hari-dusministreeriumi ees toetas. Nüüd on ka haridusministreeriumi poolt eitaw wastus järgnenud, kel ei ole wõimalik krebitide puudusel palwet täita.

Kursid.

Tallinna börsi kurssijed.

11. aprillil 1922 a.

Rahwus	Tehtud	Õhjad	Wäljad
1 Naesterling	1430	1475	1480
1 Dollar	—	333	336
100 Saksa mark	—	117½	120
100 Soome marka	620—625	623	625
100 Rootsi krooni	—	8725	8775
100 Daani krooni	7130	7075	7125
100 Prantsuse franki	—	306½	3085
100 Hollandi guldanti	—	126 0	12700
100 Läti rubla	—	127½	132½
100 Lejhe-Slowakkia kr.	—	650	655
1 Rulo rubla	—	165	—
100 Schweetia franki	—	—	—
100 Hiirra krooni	—	—	—
1000 Coweti rubla	—	—	—

Berlin, 10. apr. Kursid. Naesterling 1319.30; dollar 297.87; Hollandi guldenid 11435.65.

Wastutaw toimetaja: Joh. Wiik.
Wäljaandja Ojaühjus „Teataja“.

Riiklise Põlewitiwõtööstuse Suhatus

kuulub seega, et 24. aprillil 1922 a. kell 12 päewal on Suhatus ruumides Tal-linnas, Lai tän. nr. 54, kinnine wähepaikumine

Kohlla õliwabriku tiwist peahoone elitustööde peale Kohllas.

Kõik tööd antakse wälja ühtlähindade järgi wastawalt töökirjeldusele, rauawelooni tööd aga buntel ehituse juures antakse ära ühes kogusummas.

Pakkumised osawõtjaid esitawad ühes kinni pakkumise Rentei kwiitungi Põlewitiwõtööstuse Suhatus nimele sissekastatud kantsjoni üle:

a) betoonitööde pakkumise kindlustus 50.000 mrl.

b) kõigi teiste tööd pakkumise kindlustus 300.000 "

Nimetatud summad jääwad tööde oma peale wõtjatel kantsjoniks sisse kuni tööde lõpulewõtmiseni.

Pakkumiste wiimane wastuwõtmise termin on 24. aprill kell 12 päewal.

Pakkumised peawad sisse antama pitseritud ümbristes.

Säretpakkumine on 26. aprill samades Suhatus ruumides kell 12 päewal, kui komisjon selle tarwilist tunnistab.

Plaanid, joonistused, töö eelarwed ja lähemad tingimised on näha Riiklise Põlewitiwõtööstuse Suhatuses igal äripäewal tella 10—2. Sealtjastast laab ka töö-kirjelduse lehti, mis pakkumistest osawõtjatel täidetult sisse anda tulewad. 1231

Apiteegi

sissepaade ja vacuum-apa-aat on müüa Narwas, Kooli tän. 6, krt. 2.

Dr. Bezold

(EiSEM. ja kopsuhaig.)
S. Karja tän. 12, lõnetunnid 11—12 ja 6—7.
4716

Sõnakuulustus

Helene Siiba
nimel maksuse lats tunnistada

Olen saanud suure saade-tuse mi ued p-remad sell-sib a-om atp- to id ja r-molwri. H. 6,35 ja 7,65. Padruni tongid, laetud padru-nid H. 16 ja 12, piisistotid, e-eltal õli, mis me-jaapa mää-rimiseks kõige parem on j. n. e. Sõnnad mõndusid.

Püstitauplus

M. T. P. S. J. P.

Pikkajalg nr. 6, Tallin-a.
Sõid kaugele kottulastajad kahe-ja kolmeaastased jahipilets alati suures wäljamaailas saadawal, nende hulgas ka üks lahepaadne H. 10, mis luige ja hane jahi jaoks kõige lohasem.

Töö wedru-wanter

müüa Suur Pärnu mnt. nr. 63, krt. 8.

Philipp Schaefer

Paberi-, kirjutus- ja joonistusmater-jaali kauplus
Tallinn, Karja tän. 21, lõnetraat 12—12.
1209

albumid

Alu-postpaberit tarpides
foawitab

Laewaomanikkudele ja merimeestele tähelepanemiseks!

Teatame, et oleme endi laewatarbainete kaupluse ja ladu käesolewa aasta nawigatsiooni ajaks igasugaste laewatarbainete ja nawigatsiooni inst-ruumendidega täiendanud, ning palume oma ladust:

Teraströste joofkwa tafelassi ja wantide jaoks, tõrwa kanepitroffe (Ing-lis ja Wene kanepiit), Manila troffe, laewade laternaad, kompassi, baro-meetrid, laewa kellasid, logijid, seistante, plotte, igasuguseid wärwe, patent laewa pöhhja wärwe, pigi, tõrwa tattu, purje riidet, purje niiti, purje nõelu, purje prillid, kausijid j. n. e.

Raubad on wõimalikult odawad. Merimehed, ennem kui kusagil mujalt tell ma lähete, tulake meile järele!

A. S. Tallinna Laewaühjus.

Laewa arbeatneta kauplus ja ladu
Sadama tän. nr. 3, Tallinnas.

Kaupluse ja kontori ruumid üürile anda.

Cesti Laenupank wõtab wastu soowiawaldusi weel ülesäänu kaupluste-ja kontoriruumide üürile saamiseks uues pangamajas, Tallinnas, S. Karja tän. 18. Ka pangamaja all olew awar restorani-ruum 7 kabinetiga antakse üürile. Lig maid teate d saab äritundide jooksul Cesti Laenupangas W. Karja tän. nr. 12, kus ka plaanid näha on.

Cesti Laenupank.

Eestonia teater

Ülestõusmise pühade
mängutawa.

Kolmapäeval, 17. apr. 2. pühapäeval

„Marion“

Walter Bromme operett 2 m.
Algus kell pool 8 p. l.

Androssus ja lõvi

Bernard Shaw muinasmäng
4 waat.

Algus kell pool 8 õhtul

Teisipäeval, 18. apr. 3. pühapäeval

„Dollarprintsess“

Leo Falli operett 3 m.

Algus kell pool 3 p. l.

„Mängu pörgu“

Alja-koja jant 3 mütelligis Toni
Jupelaweni ja Carl Waltherni
järele kohalikkudele oludesse
kohendatud Willi Wallikase.
Algus kell pool 8 õhtul.

Reedel, 19. aprillil

Waleni pulm.

Ludwig Ganghoferi ja Marco
Procinetti draama 4 m.

Eestonia kontserisaal.

Teisel lõunapäeval, 17. apr.

Eestonia sümfoonia orkestri

31-ne Rahwa-

kontsert

Juhatab H. Kull

Solistid: pr. A. Kallio (mezzo-
sopran) ja hra P. Raja (oari)

Algus kell pool 8 õhtul.

Kolmandal lõunapäeval

18. aprillil

„Eestonia“ sümfoonia-or.

32-ne Rahwa-

kontsert

Juhatab H. Kull

Solist hra A. Böckle (cello)

Algus kell pool 8 õhtul

Reedel, 21. aprillil

Hra Paul Pinna

tulu õhtu

„Napoleon

„Bonaparte“

(Vas victis).

A. Bossi 3 waatusline draama

Algus kell 8 õhtul.

Pääsetähtede eelmüük täna

kella 11—1 e. l. ja 6—8 õhtul

Draamateatri kassas.

Dr. Rubanowitsch

Sugu- ja kusehaigused.

Rõnetunnid

10—12 ja 5—7.

Sarju tän. 24.

1041

Palwe.

Maene perekond wäiteste las-

tega kannatamaw küllmas toas

suurt piinust. Siia on wigane,

haige ja laumemat aega töötä.

Paluwad südamest häid inimesi

pühadeks aidata rahalist eht

ainelisel. Aadr.: W. Datari

tän. nr. 2, k. 7 eht j. l. t.

„R. 6497.“

1216

Draamateater

Kolmapäeval, 12. aprillil

Rahwaetenduselts

„Bonjeet“

Georg Büchneri näidend 18

pildis.

Algus kell 8 õhtul.

Edup tell 1/2 l.

Reedel, 18. apr.

Lasteetenduselts.

Elimeist lorida.

Algus kell 3 päewal.

Wiimast lorida

Bernhard Shaw

Algus kell 3 päewal.

Algus kell 3 päewal.

Algus kell 3 päewal.

Algus kell 3 päewal.

Algus kell 3 päewal.

Algus kell 3 päewal.

Algus kell 3 päewal.

Algus kell 3 päewal.

Algus kell 3 päewal.

Algus kell 3 päewal.

Algus kell 3 päewal.

Algus kell 3 päewal.

Algus kell 3 päewal.

Algus kell 3 päewal.

Algus kell 3 päewal.

Algus kell 3 päewal.

Algus kell 3 päewal.

Algus kell 3 päewal.

Algus kell 3 päewal.

Algus kell 3 päewal.

Algus kell 3 päewal.

Algus kell 3 päewal.

Algus kell 3 päewal.

Algus kell 3 päewal.

Algus kell 3 päewal.

Algus kell 3 päewal.

Algus kell 3 päewal.

Algus kell 3 päewal.

Algus kell 3 päewal.

Algus kell 3 päewal.

Algus kell 3 päewal.

Algus kell 3 päewal.

Algus kell 3 päewal.

Algus kell 3 päewal.

Algus kell 3 päewal.

Algus kell 3 päewal.

Algus kell 3 päewal.

Algus kell 3 päewal.

Algus kell 3 päewal.

Algus kell 3 päewal.

Algus kell 3 päewal.

Algus kell 3 päewal.

Algus kell 3 päewal.

Algus kell 3 päewal.

Algus kell 3 päewal.

Algus kell 3 päewal.

Algus kell 3 päewal.

Algus kell 3 päewal.

Algus kell 3 päewal.

Algus kell 3 päewal.

Algus kell 3 päewal.

Algus kell 3 päewal.

Algus kell 3 päewal.

Algus kell 3 päewal.

Algus kell 3 päewal.

Algus kell 3 päewal.

Algus kell 3 päewal.

Algus kell 3 päewal.

Algus kell 3 päewal.

Algus kell 3 päewal.

Algus kell 3 päewal.

Algus kell 3 päewal.

Algus kell 3 päewal.

Algus kell 3 päewal.

Algus kell 3 päewal.

Eestonia teater.

Reedel, 12. aprillil 1922.

Ella Ilbaf'i

teine ja viimane

plastika-õhtu.

Esitawat:

1. Awatants (Cortège) Debussy.
2. Oksidus (Veentuliba) Melngailis.
3. Igat us (Désir Caresse dansée) Skriabin.
4. Wäike mask (Humoreske) Dvorak.
5. Con f.oco (Bacchanal) Chopin-Liszt.
6. Ninett (Capriccio) Brahms.
7. Melankoolia (Etude) Skriabin.
8. Halb südameetunnistus Det onda samvetet) Palmgren.
9. Hoog (Valse) Brahms.
10. Eksootil ne tants (Danse fantastique) Hoerschelmann.
11. Un stus (Clair de lune) Debussy.

Algus kell pool 8 õhtul.

Pääsetähed 50—350 margani eelmüügil teatri kassas.

S. E. Naisseltst

Suur näitemüük

== loteriiga ==

Riigalaste ja emade kodu heaks

3. pühapäeval, 18. aprillil, gümnaasiumi

ruumides, Narwa mnt. nr. 1.

Algus kell 2 p. l.

Sisfeminel wabatahtliku maksu eest.

Suhatus.

Vähadets müügil lastud eht

paberossi nba!

Põhja Põder

1/2 naela 25 mt.; 1/4 naela 50 mt.

Müüakse igalpool!

D. H. „Zubor“.

D. H. Maamees

Tallinn Pikk tän. 12, k. 18—36.

Soovitab lastel:

raudplekki mitmes tugevuses
sõnnikuhange,
labidaid nr. 5, 6, 7,
alumiinium- ja klaasidusi j. m. l. 1166

Cesti Laenupank

Tallinnas.

Cesti Laenupanka korraldane

peatöösolet

peatöke ära 28. aprillil 1922. a. kell 6 p. l. panga
ruumides W. Karja tän. 12.

Päewakord:

1. Koosoleku juhataja walmimine.
2. 1921. aasta aruande kinnitamine.
3. 1921. a. puhutafu jaoitus.
4. 1922. a. eelarwe.
5. Walmijed põhikirja jär.le.
6. Wlitme ugused läbirääkimised.

Suhatus.

Teadaanne.

Teedeministseeriumi koosolekus awaneb 1-st
maili f. a. (soovitawalt kõrgema eriharidusega isikutele)

1 posti-telegr.-telef. inspek-
tori ja 1 meriasjanduse ja
laewasõidu inspektori koht.

põhipalgaga eesilgu 5.000 marka kuus.

Temperamentide soowiawaldused tulewad Tee-
deministri nimele anda.

Belgia F. N. Original

Brauningud,

jahipätsid ja padrunid on kohale jõudnud.

S. Fr. hbach Mülliste tän. 11. Kõnetraat 15—30.

Wicu Pant,

Ratweres, Laial uul. nr. 17; telefon 109.

Wõtab raha hoiule, jookswale arwele ja tähtaja peale,
maksab 5—7% aastas. Annab laenuid mitm. sugusel ku-
jul ja kindlustusel, toimetab raha edasijaatmisi teistes-
linnadesse ja la wäljamaale. — Ostab ja müüb wälis-
waluutat ja tsheffe.

Põhja Kinnitusselt Agentuur:

Kinnitab tuleõnnetuste wastu liitumata ja liitumat wa-
randust. — Teatab oma aktiwaaridele, et peatoosoleku
otsuse põhjal 1. aprillil f. a., maksab 1921. aasta eest
aktia pealt 37 marta 50 penni dividendi. Suhatus.